

PT Marktbeeld Tomaat

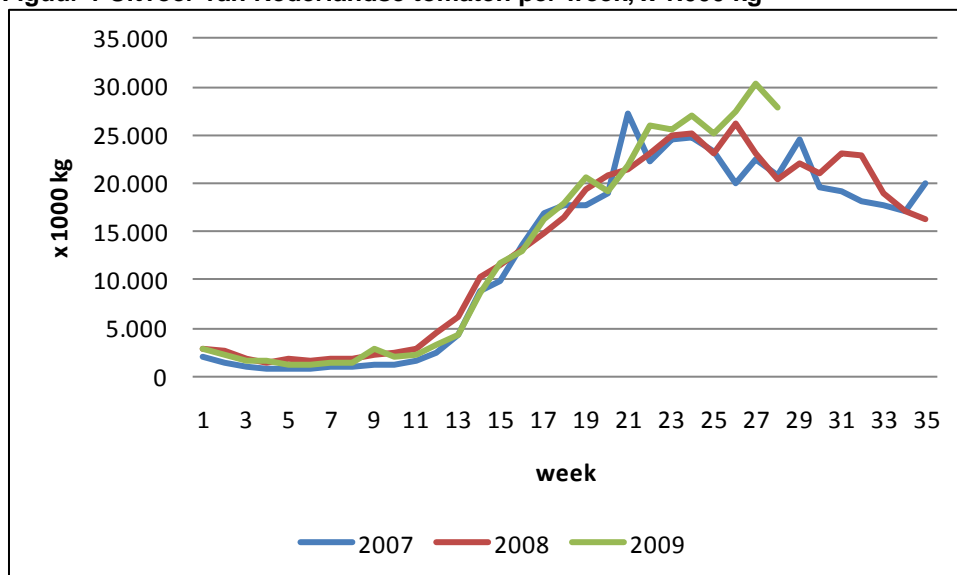
Marktinformatie binnen- en buitenland

Nummer 6, 24 augustus 2009
 Peter van der Salm
 079-3470662

I. NEDERLAND

Figuur 1 Uitvoer van Nederlandse tomaten per week, x 1.000 kg

Bron: PT/KCB

Tot en met week 28 is er in 2009 ruim 347 miljoen kg Nederlandse tomaten uitgevoerd. Dat is 6% (20 miljoen kg) meer dan vorig jaar in deze periode. Van de belangrijkste afzetmarkten zitten alleen Zweden en Rusland nog duidelijk in de min.

Tabel 1 Uitvoer van Nederlandse tomaten, x 1.000 kg

Bron: PT/KCB	week 1 t/m 28		+/-
	2008	2009	
TOTAAL	327.607	347.042	6%
Duitsland	156.128	156.363	0%
Ver.Koninkrijk	48.403	51.084	6%
Italië	10.473	19.671	88%
Frankrijk	11.753	17.734	51%
Zweden	18.623	17.563	-6%
Polen	10.850	10.755	-1%
Tsjechië	8.054	10.469	30%
Rusland	14.548	10.458	-28%
Denemarken	6.620	6.388	-4%
Ierland	5.528	5.539	0%
België/Luxemburg	5.313	5.410	2%
Noorwegen	4.775	3.781	-21%
Letland	4.182	3.688	-12%
Litouwen	4.629	3.364	-27%
Spanje	546	3.231	492%
Oostenrijk	3.078	2.973	-3%
Finland	3.304	2.847	++
Zwitserland	2.199	2.650	21%
VS van Amerika	1.673	2.644	58%
Estland	1.726	2.615	52%
Overige landen	5.202	7.815	50%

Tabel 2 Prijzen van ronde tomaten in Nederlandse supermarkten

Bron: IRI	week26	week27	week28	week29	week30	week31	week32	week33
ALDI	1,30	1,18	1,10	1,10	1,10	1,10	0,90	1,10
JUMBO	1,58	1,58	1,58	1,58	1,58	1,38	1,38	1,38
ALBERT HEIJN	1,78	1,58	1,58	0,98	1,38	1,38	1,38	1,38
PLUS	1,98	1,98	1,98	1,98	1,98	1,99	1,78	1,78
C1000	1,58	1,58	1,38	1,58	1,58	1,58	1,38	1,38
SUPER DE BOER	1,98	1,98	1,58	1,58	1,58	1,58	1,98	1,98

Vet=aanbieding

Tabel 3 Prijzen van trostomaten in Nederlandse supermarkten

Bron: IRI	week26	week27	week28	week29	week30	week31	week32	week33
ALDI	2,18	2,18	1,98	2,18	2,18	2,18	1,90	1,78
JUMBO	1,78	1,78	1,98	1,98	1,98	1,98	1,78	1,78
ALBERT HEIJN	0,75	2,98	2,98	2,98	2,78	1,18	2,78	2,58
PLUS	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	1,98	1,98
C1000	1,78	1,78	1,78	1,58	1,58	2,98	1,58	2,98
SUPER DE BOER	2,98	2,98	2,58	2,78	2,78	2,78	2,78	1,18

Vet=aanbieding

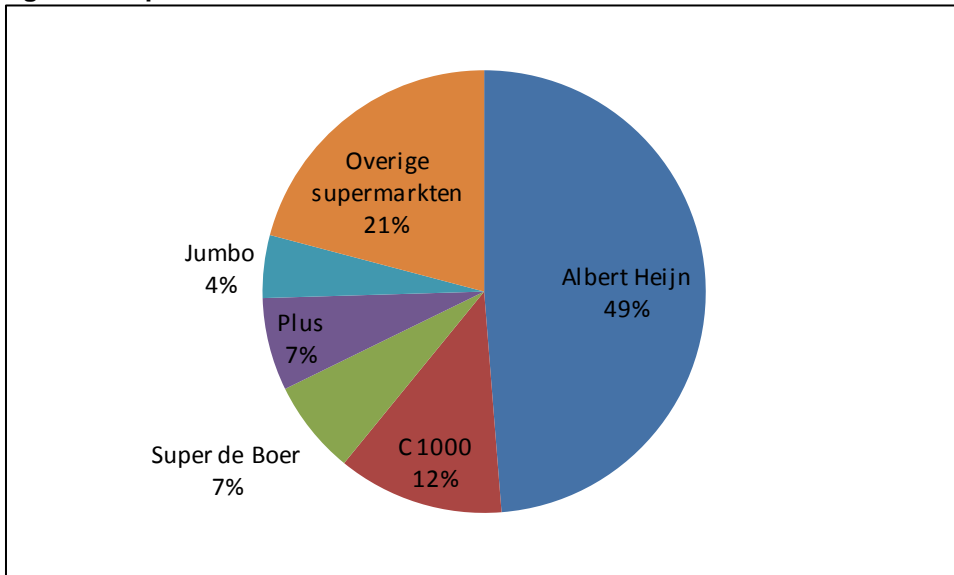
De afgelopen weken zijn bij veel formules de tomatenprijzen gestabiliseerd. In sommige gevallen was er ook in week 32 en 33 nog sprake van een verdere daling van de tomatenprijzen.

Tabel 4 Landelijke acties met tomaat in de Nederlandse supermarkten in 2009, week 32 t/m 34

Week	Type	Supermarkt	Prijs	Verpakking	€/kg
32	tomaten,cherry	Dekamarkt	0,59	250 gram bak	2,36
32	tomaten,snack	Dirk/Digros/Bas	0,79	125 gram bak	6,32
32	tomaten,tros	Bonimarkt	0,79	1000 gram los	0,79
33	tomaten,cherry	Jan Linders	1,00	250 gram los	4,00
33	tomaten,pruim	Jan Linders	1,00	500 gram los	2,00
33	tomaten,ronde	Jan Linders	1,00	1000 gram los	1,00
33	tomaten,tros, bio	Dekamarkt	0,99	500 gram los	1,98
33	tomaten,tros	Golff	1,00	1000 gram los	1,00
33	tomaten,tros	Jan Linders	1,00	1000 gram los	1,00
33	tomaten,tros	Nettorama	0,59	1000 gram los	0,59
33	tomaten,tros	Spar	0,59	500 gram los	1,18
33	tomaten,tros	Super de Boer	0,59	500 gram los	1,18
33	tomaten,tros	Vomar	0,49	500 gram los	0,98
33	tomaten,tros,aromio	Deen	1,79	800 gram schaal	2,24
33	tomaten,tros,verona	Jan Linders	1,00	400 gram los	2,50
33	tomaten,vlees	Jan Linders	1,00	1000 gram los	1,00
34	tomaten,snoep	Nettorama	0,99	nvt nvt bak	nvt
34	tomaten,tros	Hoogvliet	0,49	500 gram los	0,98
34	tomaten,tros	Dirk/Digros/Bas	0,49	500 gram los	0,98
34	tomaten,tros	Lidl	0,59	1000 gram los	0,59
34	tomaten,tros	Poiesz	0,99	1000 gram los	0,99
34	tomaten,tros	C1000	1,00	1000 gram los	1,00

In de periode week 32 t/m 34 zijn er vooral in week 33 veel acties met tomaten geweest in de Nederlandse supermarkten. De meeste acties waren met trostomaten.

Figuur 2 Supermarktinzetten van tomaat in week 1 t/m 24

Albert Heijn heeft in de eerste 24 weken van het jaar ongeveer de helft van de totale tomatenomsatz bij de supermarkten voor zijn rekening genomen.

II. SPANJE (Bron: AgriDesk Spanje)

Almeria in de ban van de Tuta Absoluta

De tomatenmineervlieg Tuta Absoluta speelt een belangrijke rol bij het opstellen van verwachtingen over het nieuwe tomatenseizoen in het zuiden van Spanje, met name in Almeria. Mede door deze mineervlieg zal het areaal tomaten in Almeria lager zijn dan vorig jaar en ook de keuze voor bepaalde rassen wordt er door beïnvloed.

In Almeria zijn telers die praktisch hun hele leven tomaten geproduceerd hebben en anderen die regelmatig switchen op basis van de resultaten van vorig jaar en de verwachtingen voor het nieuwe seizoen. Het zijn vooral de telers uit de vaste kern tomatentelers in het gebied Nijar die nu besluiten over te stappen op een andere teelt.

Nadat het areaal tomaten verschillende jaren achtereen was gestegen in Almeria (inspelend op het teruglopende areaal in Murcia) zal dit jaar in Almeria het areaal licht gaan dalen, in het bijzonder in het traditionele tomatengebied rond Nijar.

De eerste schattingen geven aan dat het om 300 tot 450 hectare minder zou kunnen gaan, al zal dit de komende weken bevestigd moeten worden door de zaadbedrijven. Door deze daling komt Almeria weer onder de 10.000 hectare tomaten, alle seizoensteelten bij elkaar opgeteld.

Het belangrijkste "uitwijkproduct" voor telers uit Nijar die uit de tomaat stappen is waarschijnlijk de courgette, een product dat de laatste jaren ook voor andere teelten een alternatief is geweest. Enkele zaadbedrijven melden grotere verkopen van courgette in Nijar, zonder dat het totale areaal kas daar is toegenomen. Voor de Spaanse teler is courgette een goedkope en snelle teelt die de afgelopen jaren een redelijk rendement gebracht heeft. Ter illustratie: het zaad voor één vierkante meter tomaten kost € 0,70, terwijl het voor een meter courgettes zo'n € 0,20 kost. Daarbij komt dat courgette geen last heeft van de Tuta Absoluta.

Naast de genoemde plaag speelt ook het tegenvallende rendement van de afgelopen twee jaar een belangrijke rol. Juist het afgelopen seizoen, met een lagere productie vanwege het koude weer en toch ook slechte opbrengstprijzen (vooral dit voorjaar), is voor telers een reden om een andere teelt te proberen. De agrarische vakbond Asaja omschreef het afgelopen seizoen als het slechtste in de afgelopen 25 jaar. Het is nu nog wel te vroeg om de definitieve balans op te maken voor de verkopen van tomatenzaad. Zaadbedrijven geven aan dat deze verkopen tot eind september kunnen doorgaan.

In het gebied rond La Cañada, El Alquian en Viator (waar de grote tomatenafzetorganisaties zoals CASI en Agrupalmeria gevestigd zijn) zal het areaal gelijk blijven. In het gebied El Poniente - traditioneel geen belangrijk tomatengebied - zal het areaal minimaal dalen. Volgens inschattingen hooguit 2% en de daling is daarmee aanzienlijk lager dan in Nijar.

Door de Tuta Absoluta hebben de telers een grotere voorkeur voor losse tomaten, omdat trostomaten bij lichte schade moeten worden verkocht als tweede kwaliteit. Trostomaten werden sowieso al vaak los geoogst, maar dit seizoen stemmen telers er hun raskeuze op af.

Het areaal van losse soorten als Daniela of vleestomaten wint terrein dit seizoen. Niet alleen vanwege Tuta Absoluta, maar ook omdat Europese grootwinkelbedrijven hebben aangegeven het komende jaar meer met losse tomaten van groot kaliber te willen adverteren. Dit zou ten koste gaan van de schapruimte voor trostomaten, zo wisten enkele coöperaties uit Almeria te melden. De belangrijkste verkopers van trostomatenrassen geven aan dat de daling groter zal zijn dan 5%.

Het seizoen begint wat eerder

De datum waarop telers beginnen met uitplanten is dit seizoen vroeger dan vorig jaar. In het geval van Nijar is er uitgeplant tussen 5 en 10 augustus, terwijl in El Poniente wordt uitgeplant tussen 15 en 20 augustus. Dat is twee weken eerder dan normaal, in het geval van de pruimtomaat is het zelfs drie weken eerder. De oorzaak van deze opmerkelijke vervroeging is het feit dat telers zo snel mogelijk geld willen gaan verdienen. De voorjaarsteelten zijn catastrofaal verlopen en dit is voor telers – ook van andere producten dan tomaat – reden om zo snel mogelijk aan de slag te gaan met de najaars- en winterteelt. De consequentie hiervan is dat Almeria begin oktober met aanzienlijke hoeveelheden tomaten op de markt zal komen.

Kijkend naar het aanbod van de verschillende soorten tomaten blijft de trostomaat nog altijd goed voor een aandeel van ruim 40% in de productie. De rassen voor losse tomaten en vleestomaten zijn eveneens goed voor een aandeel van iets meer dan 40%.

Het areaal pruimtomaat is licht gestegen, tot om en nabij de 10% van het totale areaal. Telers die kiezen voor de pruimtomaat doen dit omdat zij verwachten dat exporteurs en buitenlandse importeurs dit als een interessant alternatief voor de losse tomaat beschouwen.

Het is nog te vroeg om iets over het areaal cherrytomaten te zeggen, omdat deze nog niet zijn uitgeplant. Niettemin geven zaadbedrijven aan dat zij rekening houden met een daling, vanwege de zeer slechte uitbetalingen in deze zomerperiode. Verschillende exporteurs uit Almeria hebben hun programma's met Duitse ketens zelfs opgezegd vanwege de zeer lage prijzen.